

Advies VNG aan jeugdregio's om afspraken te maken over een vangnet (bevoorschotting) in verband met overgang DBC's naar uitvoeringsvariant

De overgang van DBC's naar uitvoeringsvarianten is niet zonder risico's. Wat is het grootste knelpunt dat daarin kan optreden? Het grootste knelpunt bij aanbieders is dat in 2018 liquiditeitsproblemen ontstaan, omdat de overgang dermate problematisch verloopt dat declaraties en betalingen uitblijven. De wijziging van DBC's naar uitvoeringsvarianten heeft veel impact voor aanbieders. Doordat zowel bekostiging, contractering, administratie als in sommige gevallen het productenpalet is aangepast, is moeilijk tevoren te overzien hoe de liquiditeitspositie van aanbieders zich precies ontwikkelt. Daarom is het belangrijk van te voren waarborgen af te spreken. Liquiditeit is niet het enige knelpunt, zo moet ook de zorgtoewijzing vanaf 1 januari 2018 goed verlopen. Liquiditeit is wel de meest ingrijpende¹, daarom gaat deze notitie hier verder op in.

Deze notitie heeft betrekking op de administratieve veranderingen die de overgang van dbc naar uitvoeringsvariant met zich meebrengt. VNG, GGZ Nederland en iSD voorzien dat voor een groot aantal zorgaanbieders en gemeenten systemen niet op tijd zijn ingericht en uitwisseling van gegevens tussen zorgaanbieders en gemeenten via het berichtenverkeer iJW niet tijdig mogelijk is. Om de administratie op orde te krijgen en het jaar 2018 administratief correct af te kunnen sluiten, wordt het mogelijk om het berichtenverkeer met terugwerkende kracht op te starten. Om te voorkomen dat zorgaanbieders geen factuur kunnen sturen via het berichtenverkeer en daardoor financieel in de knel komen, is het noodzakelijk dat zij worden bevoorschot. Bevoorschotting en het met terugwerkende kracht inregelen van het berichtenverkeer vormen tezamen het 'vangnet'.

Los van de overgang van de bekostigingssystematiek van dbc naar uitvoeringsvariant en afspraken die daarover gemaakt moeten worden tussen gemeenten en zorgaanbieders, is 2018 een jaar waarover nieuwe contracten worden gesloten. Hiervoor lopen momenteel aanbestedingstrajecten. Deze notitie impliceert dat er per januari 2018 contractafspraken zijn gemaakt tussen zorgaanbieders en gemeenten of dat er tenminste sprake is van een contractrelatie. Deze notitie gaat niet in op de situatie waarin zorgaanbieders nog niet weten of zij een contract hebben met de gemeenten.

Hoe zie dit vangnet eruit?

Per 31-12-2017 sluiten alle aanbieders (instellingen en vrijgevestigden) alle DBC's hard af conform het vastgestelde afsluitprotocol. Dit doen ze voor alle cliënten, ongeacht of die cliënten komen uit gemeentelijke regio's die op tijd klaar zijn voor de overgang of niet. Elke regio/gemeente beëindigt de toewijzingen die doorlopen over de jaargrens per 31 december 2017. Vervolgens gaan deze aanbieders met hun gemeentelijke inkoopregio's over op de reguliere uitvoeringsvarianten.

Indien regio's niet tijdig klaar zijn voor deze overgang wordt tijdelijk door die regio bevoorschot richting de gecontracteerde aanbieders. Vervolgens wordt per 1 april 2018 of per 1 juli 2018 alsnog overgestapt naar een uitvoeringsvariant. Tot het moment van overstappen wordt geen gebruik gemaakt van het iJW-berichtenverkeer. Overstappen op andere data worden dringend afgeraden door VNG, GGZ-Nederland en door het programma I-sociaal domein.

Deze bevoorschotting vraagt een berekening van de te verwachten omzet per aanbieder in die regio en een afspraak dit bedrag gedurende drie (bij overgang naar uitvoeringsvariant per 1 april) of zes

¹ Nog ingrijpender zou kunnen zijn dat kinderen geen zorg meer krijgen. Dat kan een effect zijn van liquiditeitsproblemen, voor zover dat het geval is gaat deze notitie daarover. Verder is het niet meer krijgen van zorg geen reeel knelpunt, omdat de overgang naar een andere bekostigingssystematiek niet betekent dat kinderen opnieuw toegang moeten vragen tot het stelsel. Kinderen die in zorg zitten, blijven in zorg. Dat zal ook de uitstraling zijn van communicatie over de overgang van DBC's naar uitvoeringsvarianten.

maanden (bij overgang naar uitvoeringsvariant per 1 juli) iedere maand over te maken. Parallel daaraan houdt een aanbieder zijn registraties op orde, conform de door GGZ Nederland, VNG en programma I-Sociaal Domein aanbevolen basisset. Deze set wordt op dit moment uitgewerkt en zo spoedig mogelijk ter beschikking gesteld. Op basis van deze registraties halen gemeenten en aanbieders per 1 april of 1 juli het uitgestelde berichtenverkeer alsnog in. Op deze manier is het jaar 2018 boekhoudkundig correct af te sluiten.

- [Deze link](#) bevat meer informatie over het herstarten van het berichtenverkeer per 1 april of 1 juli.

Hoe te bevoorschotten?

In 2014 heeft de VNG hierover een [handreiking](#) geschreven. Bevoorschotting wordt hierin verder toegelicht. Bij de inrichting van bevoorschotting geven we de volgende adviezen:

- Bevoorschot op basis van een te verwachten volume in 2018. Als dat lastig te ramen is, neem dan de omzet 2016 of 2017.
- Bereken het maandbedrag door de jaaronzet door 14 te delen i.v.m. vakantiegeld in mei en eindejaarsuitkering in december en maak in die maanden 2/14 deel over.
- Realiseer je dat de aanbieder via de basisset gegevens blijft bijhouden en dat het berichtenverkeer ingehaald moet worden, er is geen reden lager te bevoorschotten dan de te verwachte maandomzet.

Deze bevoorschotting moet regionaal worden afgesproken door gemeenten en gecontracteerde aanbieders. Indien er sprake is van een aanbieder die een landelijke raamovereenkomst heeft en er bevoorschot moet worden, treedt de VNG in overleg met de regio's met de grootste omzet.

Regionale voortgang

Het klaar zijn voor uitvoeringsvarianten vraagt zowel iets van gemeentelijke regio's als van aanbieders. Het gaat om een keten die moet functioneren. Zowel gemeente als aanbieder hebben er last van als de ander niet klaar is. Zodra gemeenten weten dat zij 1 januari niet halen, dan dienen zij daarover zo snel mogelijk in contact te treden met de zorgaanbieders. Zodra zorgaanbieders weten dat zij 1 januari niet halen dan dienen zij hiervoor stappen te ondernemen richting de regio.

De voortgangsmonitoring van het programma I-sociaal domein heeft betrekking op de 42 gemeentelijke regio's. Als die regio niet tijdig gereed is, dan moet er sowieso een vangnet zijn. Dat vangnet geldt dan voor alle aanbieders die jeugd-ggz leveren in die regio. Indien een regio wel klaar is, maar een aanbieder in die regio nog niet, dan wendt die aanbieder zich tot een specifieke regio om een vergelijkbare vangnetafspraken te maken. Het vangnet geldt dan niet voor alle aanbieders in die regio, maar alleen voor die aanbieders in die regio die zelf nog niet klaar zijn. De ontwikkelde vinklijst voor aanbieders geeft inzicht in de voortgang van aanbieders in de overstap van de DBC-systematiek naar uitvoeringsvarianten.

Wat als regio's niet bereid zijn voor dit vangnet te zorgen?

Indien regio's niet bereid zouden zijn voor zo'n vangnet te zorgen, en regio's daar niet bereid toe zijn na interventie van de programmaleider van het programma I-sociaal domein of via de VNG, worden concrete signalen neergelegd bij VWS. Uiteindelijk heeft de staatssecretaris de mogelijkheid om via interbestuurlijk toezicht in te grijpen.

VNG, september 2017

